

Sağlık meslek mensuplarının oda ve birlik şeklinde örgütlenmeleri

Prof. Dr. Hasan Fehim Üçışık

1943 yılında tarihinde İstanbul'da doğdu. 1964 yılında İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ni bitirdi. 1982 yılında doktor, 1983 yardımcı doçent, 1986 yılında doçent ve 1992 yılında profesör oldu. Marmara Üniversitesi'nde İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku Anabilim dalında çalıştığı dönemde Rektör Yardımcılığı, Hukuk Fakültesi Dekanlığı, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Müdürlüğü yaptı, 2001 yılında emekli oldu. Halen Doğu Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde öğretim üyesi ve Dekan V. olarak görev yapmakta, ayrıca Türkiye Gazeteciler Cemiyetince çıkarılan Bizim Gazete'de ülke gündemiyle ilgili haftalık yazılar yazmaktadır.

Ülkemizde çalışanların mesleki örgütleri; dernek, sendika ve kanunla kurulu meslek kuruluşu şeklinde olmak üzere üç çeşittir. Herhangi bir mesleğin mensupları, genel nitelikteki dernek düzenlemeleri çerçevesinde isteğe bağlı olarak bir veya birden fazla dernekte örgütlenebilirler. İşçiler, işverenler ve işçi niteliği taşımayan kamu görevlileri, isteğe bağlı olarak bir veya birden fazla sendikada örgütlenebilirler. Belirli bir mesleğe mensup olanlar için kanunla oda ve birlik kurulabilir. Bu yazımızda, 1982 Anayasasının bu örgütlere ilişkin düzenlemeleri, başlıca oda ve birlikler, sağlık meslekleri ve sağlık alanındaki oda ve birlik şeklinde örgütlenmeler belirtilmeye ve sağlık meslek mensupları ile ilgili olarak değerlendirme yapılmasına çalışılacaktır.

I- 1982 Anayasasının İlgili Düzenlemeleri

1982 Anayasasına göre, herkes önceden izin almaksızın dernek kurma ve bunlara üye olma ya da üyelikten çıkma özgürlüğüne sahiptir. Hiç kimse bir derneğe üye olmaya ve dernekte üye kalmaya zorlanamaz (m.33/I, II). Çalışanlar ve işverenler, üyelerinin çalışma ilişkilerinde ekonomik ve sosyal hak ve menfaatlerini korumak ve geliştirmek için önceden izin almaksızın sendikalar ve üst kuruluşlar

kurma, bunlara serbestçe üye olma ve üyelikten serbestçe çekilme haklarına sahiptir (m.51/I). İşçi niteliği taşımayan kamu görevlilerinin bu alandaki haklarının kapsamı, istisna ve sınırları, gördükleri hizmetin niteliğine uygun olarak kanunla düzenlenir (m.51/IV).

1982 Anayasasına göre, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ve üst kuruluşları, belli bir mesleğe mensup olanların müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, meslekî faaliyetlerini kolaylaştırmak, mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak, meslek mensuplarının birbirleri ile ve halk ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hâkim kılmak üzere meslek disiplini ve ahlakını korumak maksadı ile kanunla kurulan ve organları kendi üyeleri tarafından kanunda gösterilen usullere göre yargı gözetimi altında, gizli oyla seçilen kamu tüzelkişilikleridir. Kamu kurum ve kuruluşları ile kamu iktisadî teşebbüslerinde aslî ve sürekli görevlerde çalışanların meslek kuruluşlarına girme mecburiyeti aranmaz (m.135/I, II).

Anılan düzenlemenin Danışma Meclisinde kabul edilen taslağında, kamu kurum ve kuruluşlarında devamlı çalışanların serbest meslek icra etmediklerinden meslek kuruluşlarına giremeyecekleri öngörülmekteydi. Milli Güvenlik Konseyi Anayasa Komisyonu, bu hükmü değiştirmiştir. Bu değişikliğe ilişkin

gerekeceği, meslek kuruluşlarına üye olmanın bu kişilerin iradelerine bırakıldığı belirtilmiştir (1).

II- Başlıca Oda ve Birlikler

Çok sayıda meslek için, çeşitli kanunlarla odalar ve birlikler kurulmuştur. Bunlardan 5174 sayılı *Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanunu*, ticaret ve sanayi odaları, ticaret odaları, sanayi odaları, deniz ticaret odaları, ticaret borsaları ile üst kuruluşları olan Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinin kuruluş ve işleyişini ve üyeleri ile olan karşılıklı hak ve yükümlülüklerini düzenlemektedir (m.1, m.2). Anılan Kanuna göre, Odalar illerde Birliğin olumlu görüşü üzerine ilgili Bakanlığın kararı ile kurulur (m.5/1).

6964 sayılı Ziraat Odaları ve Ziraat Odaları Birliği Kanunu, çiftçilerin müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, mesleki hak ve menfaatlerini korumak, mesleki faaliyetlerini kolaylaştırmak, çiftçilik mesleğinin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak, meslek mensuplarının birbirleri ve halk ile ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hâkim kılmak, meslek disiplin ve ahlakını kollayıp gözetmek amacıyla kurulan Odaları ve Birliğini düzenlemektedir (m.1, m.2).

5362 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanunu, amacını, esnaf ve sanatkarlar ile bunların yanlarında

çalışanların mesleki ve teknik ihtiyaçlarını karşılamak, mesleki faaliyetlerini kolaylaştırmak, mesleğin genel menfaatlerine uygun olarak gelişmelerini ve mesleki eğitimlerini sağlamak, meslek mensuplarının birbirleriyle ve halkla ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hâkim kılmak, meslek disiplini ve ahlakını korumak ve bu maksatla kurulan Esnaf ve Sanatkarlar Odaları ile bu Odaların üst kuruluşu olan Birlik, Federasyon ve Konfederasyonun çalışma usul ve esaslarını düzenlemek şeklinde belirtmektedir (m.1). Anılan Kanuna göre, Odalar, Oda kurulmak istenen yerde çalışmakta olan sanat, hizmet ve meslek sahipleri ile esnaftan en az beş yüz kişinin isteği ve ilgili Bakanlığın izni ile kurulur. Bakanlık bir ay içinde kuruluş için izin verip vermediğini bildirmediği takdirde Oda kurulmuş sayılır (m.4).

1136 sayılı Avukatlık Kanununa göre, barolar, avukatlık mesleğini geliştirmek, meslek mensuplarının birbirleri ve iş sahipleri ile ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni sağlamak, meslek düzenini, ahlakını, saygınlığını, hukukun üstünlüğünü, insan haklarını savunmak ve korumak, avukatların ortak ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla tüm çalışmalarını yürüten meslek kuruluşlarıdır (m.76/1). Bölgesi içinde en az otuz avukat bulunan her il merkezinde

bir baro kurulur. Türkiye Barolar Birliği yeni kurulacak Baro bölgesindeki avukatların listesini düzenleyip en kıdemli avukatı Baroyu kurmakla görevlendirir. Barolar, kuruluşlarını Birliğe bildirmekle tüzel kişilik kazanırlar (m.77/1-III).

1512 sayılı Noterlik Kanunu (m.163, m.179) noterlik mesleğinin amaçlarına uygun bir şekilde görülmesini, mesleğin gelişmesini ve meslektaşlar arasında birlik ve yardımlaşmayı sağlamak üzere, Türkiye Noterler Birliği ve Noter Odaları kurulmasını öngörmektedir. Anılan Kanuna göre, üç veya daha fazla noterlik bulunan her belediye sınırları içinde bir Noter Odası kurulur. Her noter bir Noter Odasına kaydolmak zorunluluğundadır (m.179, m.180).

Sağlık alanında ise pek çok meslek bulunmasına rağmen yalnızca, tabip, diş hekimi ve eczacıların Oda ve Birlikleri bulunmaktadır; diğer meslek mensuplarının bir kısmı sendika ve dernek şeklinde örgütlenmişlerdir.

III- Sağlık Meslekleri

Sağlık alanında, Oda ve Birlik şeklinde örgütlenmiş olan tabipler, diş hekim-

Sağlık alanında tabipler, diş hekimleri ve eczacılar dışında, 150 bin kadar hemşire, 50 binden fazla ebe ve 150 bin dolayında diğer sağlık meslekleri mensupları için Oda ve üst kuruluşlar olmaması, böylece sağlık çalışanlarının ve toplumun bu tür meslek kuruluşlarının sağlayacağı yararlardan yoksun bırakılması fevkalade isabetsizdir. Bu, sağlık çalışanları açısından eşitlik ilkesine de aykırıdır. Bize göre, tüm sağlık çalışanları için Odalar ve üst kuruluşlar kurulmalıdır.

Sağlık alanında Oda ve Birlik şeklinde örgütlenme öngören yürürlükteki üç Kanun, birleştirilerek mevcut ve gelecekte ortaya çıkabilecek sağlık mesleklerinin tümünü kapsayan bir tek Sağlık Meslek Mensupları Oda ve Birlikleri Kanununa dönüştürülmelidir. Tüm sağlık meslek mensuplarının Oda ve Birliklerinin tek kanunda düzenlenmesi, bizzat, mükerrer veya benzer hükümler ve gereksiz farklılıklar olmaması yönünden de daha isabetli olacaktır.

leri ve eczacılar dışında, hemşirelik, optisyenlik meslekleri ile özel birer kanunda ve ebeler, klinik psikologlar, fizyoterapistler, diş protez teknikerleri, odyologlar, diyetisyenler, dil ve konuşma terapistleri, podologlar, sağlık fizikçileri, anestezi teknisyen ve teknikerleri, tıbbi laboratuvar ve patoloji teknikerleri, tıbbi laboratuvar teknisyenleri, tıbbi görüntüleme teknisyen ve teknikerleri, ağız ve diş sağlığı teknikerleri, tıbbi protez ve ortez teknisyen ve teknikerleri, ameliyathane teknikerleri, adli tıp teknikerleri, odyometri teknikerleri, diyaliz teknikerleri, fizyoterapi teknikerleri, perfüzyonistler, radyoterapi teknikerleri, eczane teknikerleri, iş ve uğraşı terapistleri, iş ve uğraşı teknikerleri, elektronörofizyoloji teknikerleri, mamografi teknikerleri, acil tıp teknikerleri, hemşire yardımcıları, ebe yardımcılığı ve sağlık bakım teknisyenleri hakkında 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı Sanatlarının Tarzı İcrası Hakkında Kanunda (Ek m.13) düzenleme yapılmıştır.

Sağlık Bakanlığı verilerine göre, 2014 yılı itibarıyla Türkiye'de 75 bin 251'i uzman tabip olmak üzere 135 bin 616 tabip, 22 bin 996 diş hekimi, 27 bin 199 eczacı, 142 bin 432 hemşire, 52 bin 838 ebe ve 149 bin 616 diğer sağlık personeli bulunmaktadır (2).

IV. Tabip, Diş Hekimi ve Eczacıların Oda ve Birliklerinin Kurulmaları, Yapıları ve Çalışma Esaslarına İlişkin Düzenlemeler

1. Tabiplerle İlgili Düzenlemeler

6023 sayılı Türk Tabipleri Birliği Kanununa göre, Türkiye sınırları içerisinde mesleklerini icraya yetkili olup da mesleğini serbest olarak yapan veya meslek diplomasından istifade etmek suretiyle resmi veya özel görev yapan tabiplerin katıldığı Türk Tabipleri Birliği, tabipler arasında mesleki deontolojiyi ve dayanışmayı ve meslek mensuplarının hak ve yararlarını korumak amacıyla kurulmuş mesleki bir kuruluştur (m.1). Tabip odaları, Merkez Konseyi, Denetçiler, Yüksek Haysiyet Divanı ve Büyük Kongreden ibaret teşekküllerin bütünüdür (m.2). Umumi Heyet, İdare Heyeti ve Haysiyet Divanından oluşur (m.11).

Tabip odalarına kayıtlı en az yüz tabip bulunan her ilde Tabip Odası kurulur. Oda kurmak için yeter sayıda tabip bulunmayan illerdeki tabiplerin hangi illerdeki tabiplerle birleştirilerek yeni bir oda kurulacağı ve merkezinin hangi il olacağı veya bu gibi illerdeki tabiplerin hangi il tabip odalarına bağlanacağı Büyük Kongrece kararlaştırılır. Odalar, kuruluşlarını Türk Tabipleri Birliği Merkez Konseyi aracılığı ile Sağlık Bakanlığına bildirmekle tüzelkişilik kazanırlar (m.6).

Üye sayısı beş yüze kadar olan tabip odalarında idare heyeti beş asıl, beş yedek, beş yüzden fazla olanlarda yedi asıl, yedi yedek üyeden oluşur (m.19). İdare heyetinin görev süresi iki yıldır. İki dönem üst üste seçilen üyeler, aradan bir dönem geçmedikçe yeniden seçilemezler (m.20/1). İdare heyetine seçilebilmek için yurt içinde en az beş yıl meslekte çalışmış olmak şarttır (m.21).

Türk Tabipleri Birliği Büyük Kongresi, Tabip Odaları Genel Kurulunca gizli oyla seçilen delegelerden oluşur. Üyesi iki yüze kadar olan odalar 3, beş yüze kadar olanlar 5, bine kadar olanlar 7, binden sonraki her bin kişi için birer delege ve aynı sayıda yedek seçer. Tabip odaları başkanları, büyük kongrenin tabii delegeleridir (m.60/1). Büyük kongre, her yıl Haziran ayının ikinci yarısında toplanır (m.62/1).

Türk Tabipleri Birliği Merkez Konseyi, büyük kongrenin gizli oyla seçeceği 11 asıl, 11 yedek üyeden teşekkül eder. Merkez Konseyinin görev süresi iki yıldır. İki devre üst üste seçilen üyeler, aradan bir dönem geçmedikçe yeniden seçilemezler. Türk Tabipleri Birliği Merkez Konseyinin çalışma yeri Ankara'dır (m.55). Konsey üyeleri haftada en az bir defa toplanırlar (m.56).

2. Diş Hekimleriyle İlgili Düzenlemeler

3224 sayılı Kanuna göre, Türk Diş Hekimleri Birliği, bütün diş hekimleri odalarının katılımıyla kurulur. Birliğin merkezi Ankara'dır. Birlik ve odalar, bu Kanunda yazılı esaslar uyarınca diş hekimliği mesleğine mensup olanların müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, mesleki faaliyetlerini kolaylaştırmak, bu mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak, meslek mensuplarının birbirleri ve hastaları ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hâkim kılmak üzere meslek disiplini ve ahlakını korumak maksadıyla kurulmuş meslek kuruluşlarıdır (m.19, m.3/1). Birliğin organları, Birlik Genel Kurulu, Birlik Merkez Yönetim Kurulu, Birlik Yüksek Disiplin Kurulu ve Birlik Merkez Denetleme Kuruludur (m.20). Odaların organları, Oda Genel Kurulu, Oda Yönetim Kurulu, Oda Disiplin Kurulu ve Oda Denetleme Kuruludur (m.5/1).

Sınırları içinde kayıtlı en az yüz diş hekimi bulunan her ilde bir Oda kurulur. Yeter sayıda diş hekimi bulunmayan illerdeki diş hekimlerinin hangi illerdeki diş hekimleri ile birleştirilerek yeni bir Oda kurulacağı ve merkezinin hangi il olacağı veya bu gibi illerdeki diş hekimlerinin hangi ildeki Odaya bağlanacağı Birlik Genel Kurulunca kararlaştırılır. Odalar, kuruluşlarını Birlik Merkez Yönetim Kurulu aracılığıyla Sağlık Bakanlığına bildirmekle tüzelkişilik kazanırlar (m.4).

Oda Yönetim Kurulu iki yıllık bir dönem için Genel Kurulca üyeleri arasından seçilen, üç yüz üyeye kadar 5; üç yüzden fazla üyesi olan Odalar için 9 üyeden oluşur (m.9/1). Oda ve birlik organlarına seçilebilmek için en az beş yıl mesleğini icra etmiş olmak şarttır (m.33).

Türk Diş Hekimleri Birliği Genel Kurulu, Oda Genel Kurullarınca iki yıllık bir dönem için seçilen delegeler ile tabii delege olan Oda Başkanlarından oluşur. Üye sayısı iki yüze kadar olan Odalar 5, beş yüze kadar olan Odalar 7, bine kadar olan Odalar 10, üye sayısı binden fazla olan Odalar, ilave olarak her beş yüz üye için ayrıca bir asıl ve aynı sayıda yedek delege seçer (m.21). Birlik Genel Kurulu iki yılda bir Ekim ayında olağan olarak Ankara'da toplanır (m.23/1).

Türk Diş Hekimleri Birliği Merkez Yönetim Kurulu iki yıllık bir dönem için Birlik Genel Kurulu tarafından, delegeler ve Birlik merkez organları asıl üyeleri arasından seçilen 11 üyeden oluşur. Merkez Yönetim Kuruluna seçilebilmek için meslekte en az on yıl çalışmış olmak şarttır (m.24). Birlik Merkez Yönetim Kurulu ayda bir defa Birlik merkezinde olağan olarak toplanır (m.27/1).

3. Eczacılarla İlgili Düzenlemeler

6643 sayılı Türk Eczacıları Birliği Kanununa göre, Türkiye sınırları içinde mesleklerini yürütmeye yetkili olup da, özel kanunlarında üye olamayacakları belirtilenler hariç, meslekleriyle uğraşan ve meslekleriyle ilgili hizmetlerde çalışan eczacıların katılımıyla, eczacıların müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, mesleki faaliyetlerini kolaylaştırmak, eczacılığın genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak, eczacıların birbirleri ve halk ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hâkim kılmak üzere, meslek disiplini ve ahlakını korumak maksadıyla Türk Eczacıları Birliği kurulmuştur (m.1/1). Anılan Birlik, Eczacı Odaları, Merkez Heyeti, Yüksek Haysiyet Divanı ve Büyük Kongreden oluşan bir kuruluştur (m.2). Odaların organları, Umumi Heyet, İdare Heyeti ve Haysiyet Divanıdır (m.6).

Sınırları içinde kayıtlı en az yüz elli eczacı bulunan her ilde bir Eczacı Odası kurulur. Sınırları içinde Oda kurmak için yeter sayıda eczacı bulunmayan illerdeki eczacıların hangi illerdeki eczacılar ile birleştirilerek yeni bir Eczacı Odası kurulacağı ve merkezinin hangi il olacağı veya bu gibi illerdeki eczacıların hangi il Eczacı Odasına bağlanacağı Büyük Kongrece kararlaştırılır. Odalar kuruluşlarını Türk Eczacıları Birliği Merkez Heyeti aracılığı ile Sağlık Bakanlığına bildirmekle tüzelsel olarak kazanır (m.5).

Üye sayısı 250'ye kadar olan Eczacı Odalarının İdare Heyeti 5 asıl ve 5 yedek, 250'den fazla olanlarda 7 asıl ve 7 yedek üyeden oluşur (m.14). İdare Heyetinin görev süresi iki yıldır (m.15/1). Eczacı Odaları İdare Heyetlerinin görevleri arasında, eczacılık ile ilgili mevzuatın, Deontoloji Tüzüğü hükümlerinin ve Oda ve Birlikçe alınmış mesleki kararların gerektiği şekilde uygulanıp uygulanmadığını belirlemek için, eczacıların çalışmalarını ve işyerlerini denetlemek de bulunmaktadır (m.20/m).

Türk Eczacıları Birliği Büyük Kongresi Oda Umumi Heyetlerince gizli oyla seçilen temsilcilerden oluşur (m.51). Odalardan; iki yüze kadar üyesi olanlar 5, beş yüze kadar üyesi olanlar 5 temsilciye ilave olarak iki yüzden fazla her tam 150 üye için birer, beş yüzden fazla üyesi olanlar 7 temsilciye ilave olarak beş yüzden fazla her tam beş yüz üye için birer temsilci ve aynı miktarda yedek temsilci seçer (m.51). Birliğin olağan Büyük Kongresi her iki yılda bir Kasım ayında Ankara'da toplanır (m.53/1).

Türk Eczacıları Birliği Merkez Heyeti, iki yıllık bir dönem için, Büyük Kongrece mesleklerinde beş yılını tamamlamış delegeler arasında seçilen 11 asıl ve 11 yedek üyeden oluşur. Merkez Heyetinin

merkezi Ankara'dır (m.35). Merkez Heyeti onbeş günde bir olağan olarak toplanır (m.36/11). Merkez Heyetinin görevleri arasında eczanelerden sağlık hizmeti satın alacak bütün kamu ve özel kurum ve kuruluşlarla anlaşmalar yapmak, imzalanan protokole uygun tip sözleşmeleri bastırmak ve belirleyeceği bedel karşılığı eczanelere dağıtmak da bulunmaktadır (m.39/j).

V. Değerlendirme

Ülkemizde, genel olarak çalışanlar dernek şeklinde bir veya birden fazla mesleki örgüt, iş sözleşmesiyle çalışanlar ve çalıştıranlar bir veya birden fazla dernek ve sendika kurabilirler. Dernek veya sendika şeklindeki örgütler, genellikle, belirli faaliyette bulunanların tümünü kapsamaz. Sendikalar, meslek esasına göre değil, iş kolu esasına göre kurulmaktadır, dolayısıyla belirli bir işyerinde çalışan farklı meslek mensupları aynı sendikaya üye olabilirler.

Oda ve Birlikler; kanunla kurulan, kamu kurumu niteliğinde olan ve belirli bir meslek veya meslek grubunun kural olarak zorunlu üye oldukları, üyelerin müşterek ihtiyaçlarını karşılamaya yanı sıra üyelerinin birbiri ile ve halkla ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hâkim kılmak üzere meslek disiplini ve ahlakını korumak ve mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak amacıyla da güden kuruluşlardır. Kanunla kuruldukları ve kural olarak zorunlu üyelik öngörüldüğü için, dernek ve sendikalarından farklı olarak, o alanda başka Oda veya üst kuruluş bulunmamaktadır.

Odalar ve üst kuruluşlarının, ilişkilerde dürüstlük ve güvenin hâkim kılınmasının ve mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesinin ötesinde, üyeleri dışındaki kişilerin ve toplumun yararına özel amaçları da olabilmektedir. *Esnaf ve Sanatkârlar Meslek Kuruluşları Kanunu*, üyelerin yanlarında çalışanların da mesleki ve teknik ihtiyaçlarının karşılanmasını, mesleki faaliyetlerinin kolaylaştırılmasını ve mesleki eğitimlerinin sağlanmasını öngörmektedir. Avukatlık Kanununa göre Baroların görevleri arasında, hukukun üstünlüğünü ve insan haklarını savunmak ve korumak da bulunmaktadır.

Odaların ve üst kuruluşlarının bu nitelikleri dolayısıyla, bizce genel olarak ve özellikle sağlık alanında mesleki örgütlenme açısından dernek veya sendika kurulması yeterli sayılamaz. Kanunla Oda ve üst kuruluş kurulmasında, eşitlik ilkesine uyulmalı, meslekler arasında gereksiz ayırım olmamalıdır. Bizce çeşitli alanlardaki çalışanlar, mesela tacirler, sanayiciler, çiftçiler, esnaf ve sanatkârlar, noterler, avukatlar için Odalar ve üst kuruluşlar bulunmaktayken sağlık alanında

tabipler, diş hekimleri ve eczacılar dışında, 150 bin kadar hemşire, 50 binden fazla ebe ve 150 bin dolayında diğer sağlık meslekleri mensupları için Oda ve üst kuruluşlar olmaması, böylece sağlık çalışanlarının ve toplumun bu tür meslek kuruluşlarının sağlayacağı yararlardan yoksun bırakılması fevkalade isabetsizdir (3) ve bu durum sağlık çalışanları açısından eşitlik ilkesine aykırıdır. Bize göre, tüm sağlık çalışanları için Odalar ve üst kuruluşlar kurulmalıdır (4). Sağlık alanındaki mesleki örgütlenme, her meslek için ayrı Odalar ve ayrı birer Birlik şeklinde yahut belirli sağlık meslekleri için birer Birlik, diğer meslekler için ortak bir üst kuruluş şeklinde olabilir. Bizce, sağlık mesleklerinin sayısının bir hayli artmış ve artacak olması karşısında, sağlık alanındaki her mesleğin mensupları için ayrı birer kanun çıkarılması uygun sayılamaz (5). Bize göre tabiplerin, eczacıların, diş hekimlerinin ve diğer belirli meslek mensuplarının ayrı birer üst kuruluşları olması için bu meslek mensuplarının örgütlenmelerinin ayrı kanunlarda düzenlenmesi zorunluluğu bulunmamaktadır. Genellikle benzer örgütlenme öngörülen meslekler için olabildiğince az kanunla, çok sayıda mesleği kapsayan, gereği gibi düzenleme yapılabilir ve yapılmalıdır.

Sağlık alanında Oda ve Birlik şeklinde örgütlenme öngören yürürlükteki üç Kanun, birleştirilerek mevcut ve gelecekte ortaya çıkabilecek sağlık mesleklerinin tümünü kapsayan bir tek Sağlık Meslek Mensupları Oda ve Birlikleri Kanununa dönüştürülmeli, bu kanunda her bir meslek veya meslek grubu mensuplarının Oda ve Birlikleri için gereken özel düzenlemeler yapılmalı, bu mesleklerin mensupları her bir ilde belirli sayıya ulaştığında idari işlemlerle Oda kurulabilmelidir. Tüm sağlık meslek mensuplarının Oda ve Birliklerinin tek kanunda düzenlenmesi, bizce, mükerrer veya benzer hükümler ve gereksiz farklılıklar olmaması yönünden de daha isabetli olacaktır.

Kaynaklar

1) TBMM, *Türkiye Cumhuriyeti Anayasası - Madde Gerekeçeli*, Ankara Haziran 2011, s.261.

2) T.C. Sağlık Bakanlığı Sağlık Araştırmaları Genel Müdürlüğü, *Sağlık İstatistikleri Yıllığı 2014*, s.141.

3) Üçışık, H. Fehim, "Sağlık Meslek Mensuplarının Örgütlenmesi", *Bizim Gazete*, 07.02.2001; Üçışık, H. Fehim, *Sağlık Hukuku Sorunları ve Çözüm Önerileri*, İstanbul 2013, s.117.

4) Üçışık, H. Fehim, "Sağlık Alanında Örgütlenme Eşitsizliği", *Bizim Gazete*, 18.09.2004; Üçışık, H. Fehim, *Sağlık Hukuku Sorunları ve Çözüm Önerileri*, İstanbul 2013, s.119; Üçışık, Fehim, *Sağlık Hukuku*, İstanbul, s.153.

5) Üçışık, H. Fehim, "Sağlık Çalışanlarının Örgütlenmelerinde Eşitsizlik", *Bizim Gazete*, 27.12.2014